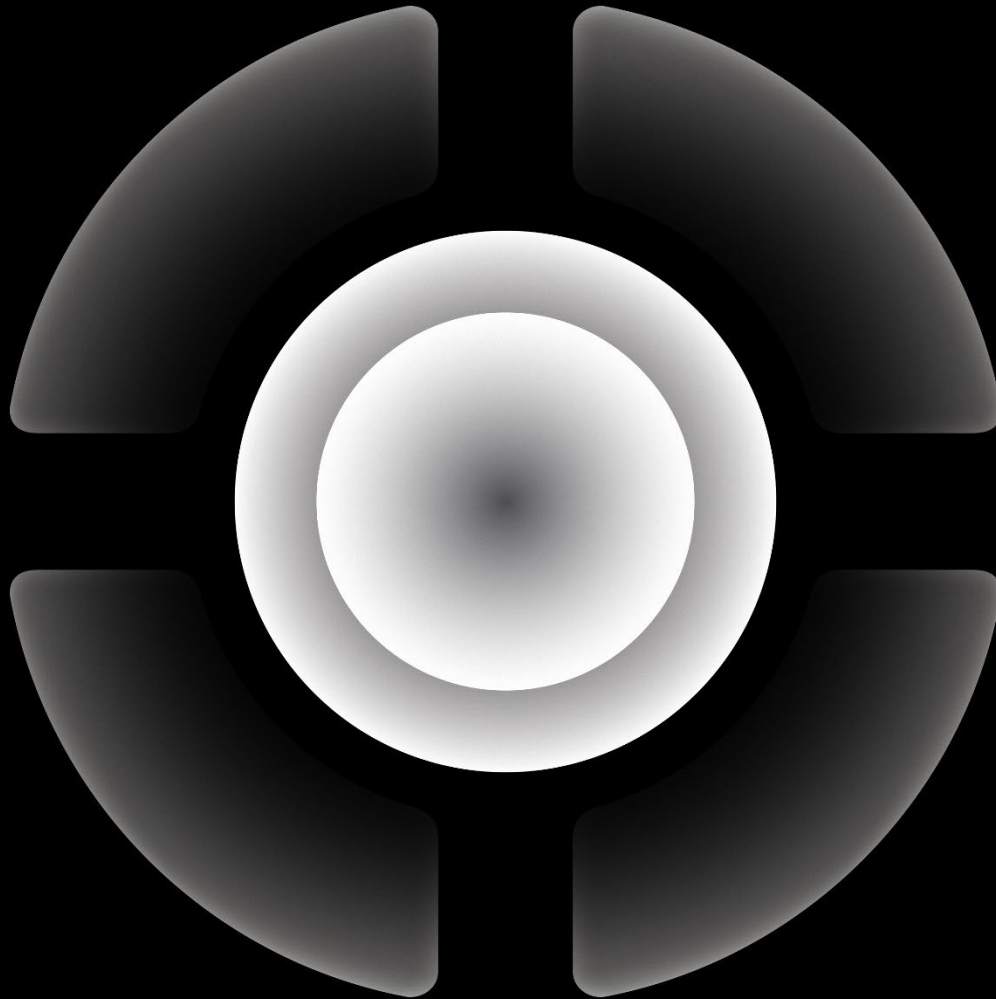

Deloitte.

2021 m. skaidrumo pranešimas

UAB „Deloitte Lietuva“

Paskelbta 2022 m. balandžio 29 d.

Turinys

UAB „Deloitte Lietuva“ vadovaujančiojo partnerio laiškas	1
„Deloitte“ tinklas	2
„Deloitte“ audito ir užtikrinimo paslaugų reikšmė kapitalo rinkoms	6
Išorės ir vidaus audito kokybės stebėseną	16
Nepriklausomumas, etika ir papildomi atskleidimai	19
Priedai	24
A priedas ES / EEE audito įmonės	25
B priedas Finansinė informacija	27
C priedas Viešojo intereso įmonės	28

UAB „Deloitte Lietuva“ vadovaujančiojo partnerio laiškas¹

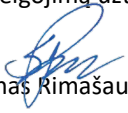
Kviečiame peržiūrėti „Deloitte Lietuva“ skaidrumo pranešimą ir sužinoti, kas įvyko per praėjusius 2021 metus. „Deloitte Lietuva“ bendruomenėje mes tikime savo gebėjimu iššūkiuose įžvelgti potencialą ir galimybes. Taip pat esame įsipareigoję nuolat tobulėti, kad taptume geresni ir geriau įgyvendintume tikslą kurti įtaką darančius pokyčius. Esame pasiryžę užtikrinti sąžiningumą ir pasitikėjimą savo veiklos sektoriuje – įsipareigojame nuosekliai vykdyti aukštos kokybės auditus ir teikti kitas profesines paslaugas nuolat laikydamiesi aukščiausių kokybės standartų.

Kadangi siekiame teikti aukščiausios kokybės audito paslaugas, dedame pastangas, kad kokybės gerinimas taptų nepertraukiamu procesu, o mūsų teikiamas klientų aptarnavimas būtų išskirtinis. Savo veikloje akcentuojame ne tik kokybę, bet ir būtinybę reaguoti į nuolat kintančias rinkos sąlygas ir transformacijas audito srityje. Tam pasitelkiame automatizuotus darbo proceso srautus ir pažangius analizės metodus. Be to, formuodami naujos kartos auditorių nuolat tobuliname mokymo ir ugdymo programas, kad suteiktume savo kolegoms galimybę išsiugdyti puikius gebėjimus ir įgūdžius, būtinus išlikti paklausiams rinkoje.

COVID-19 pandemija sutrikdė įprastą mūsų gyvenimo ritmą. Praėjusiais metais galėjome stebėti, kaip pasaulis atsigauna po pandemijos ir susiduria su hibridinės darbo vietos realybe. Taip pat pastebėjome, kad daugybė įmonių keičia darbo ir verslo veiklos metodus. Norėdami būti tikri, kad net ir sudėtingomis sąlygomis gebame atlikti kokybiškus auditus, naujoves diegėme audito procesų ir bendradarbiavimo su klientais srityse. Džiaugiuosi tuo, kaip gebėjome pritaikyti auditą įvairioms sąlygoms ir įveikėme šiuos iššūkius.

Šioje ataskaitoje yra aprašyta šiuo metu UAB „Deloitte Lietuva“ taikoma praktika ir procedūros laikantis reikalavimų, nustatytų *Reglamente (ES) 537/2014 dėl konkrečių viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto audito reikalavimų*.

Mūsų tikslas yra kurti įtaką darančius pokyčius, o įsipareigojimas užtikrinti kokybę yra mūsų įmonės kultūros esmė. Taip įtvirtiname požiūrį į tai, kas esame ir kuo būsime ateityje. Skaitydami šį pranešimą sužinosite, kaip įgyvendiname įsipareigojimą užtikrinti kokybę, etikos principų ir profesinių standartų laikymąsi.

Simonas Rimašauskas
Generalinis direktorius
UAB „Deloitte Lietuva“
2022 m. balandžio 29 d.

¹ Visoje ataskaitoje terminai „Deloitte“, „mes“, „mus“ ir „mūsų“ reiškia vieną, kelias ar daugiau „Deloitte Touche Tohmatsu Limited“ tinklo bendrovių narių ir su jomis susijusias bendroves. Daugiau informacijos apie „Deloitte“ tinklą galite rasti šios ataskaitos 3 puslapyje arba adresu: <https://www2.deloitte.com/global/en/pages/about-deloitte/articles/about-the-network.html>.

„Deloitte“ tinklas

„Deloitte Lietuva“: teisinė struktūra ir nuosavybė

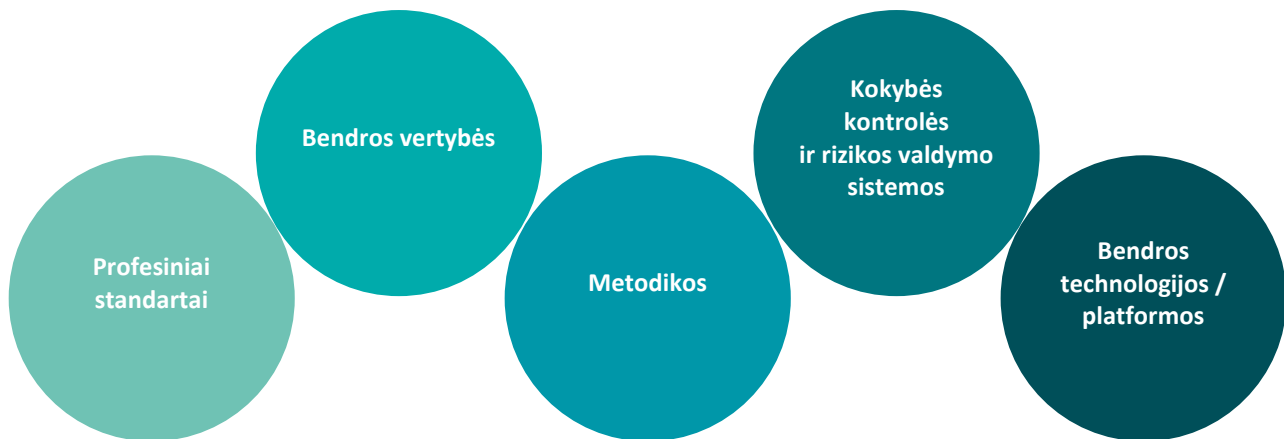
„Deloitte“ tinklui priklausanti UAB „Deloitte Lietuva“ yra Deloitte Central Europe Holdings Limited, Deloitte Touche Tohmatsu Limited bendrovės narės, padalinys. „Deloitte Central Europe“ ir „Deloitte France“, „Deloitte Germany“, „Deloitte Luxembourg“ and „Deloitte Austria“, „Deloitte Portugal“ ir „Deloitte Turkey“ yra „Deloitte DCE“ GmbH (toliau – DCE) akcininkės. DCE taip pat yra „Deloitte Touche Tohmatsu Limited“ bendrovė narė. DCE tikslas – puoselėti savo akcininkių, kurios yra „Deloitte“ tinklo bendrovės narės, bendradarbiavimą. DCE neteikia jokių specialistų paslaugų ir nevykdo komercinės veiklos.

Šioje ataskaitoje UAB „Deloitte Lietuva“ toliau vadinama „Deloitte Lietuva“. „Deloitte Central Europe“ yra regioninė „Deloitte Central Europe Holdings Limited“ subjektų organizacija, kuri toliau šiame pranešime vadinama „Deloitte Central Europe“. „Deloitte Central Europe Holdings Limited“ yra įgaliota teikti specialistų paslaugas „Deloitte“ vardu, kuris apima ir „Deloitte“ Centrinės Europos įmonės jos teritorijoje („Deloitte Central Europe“), įskaitant „Deloitte Lietuva“. „Deloitte Lietuva“ yra įgaliota teikti audito paslaugas klientams Lietuvoje.

Tinklo aprašymas

„Deloitte“ tinklas

Deloitte tinklas (taip pat vadinamas „Deloitte organization“) – tai tarptautinis bendrovių narių ir jų filialų tinklas, veikiantis daugiau nei 150 šalių visame pasaulyje. Šios atskiros ir nepriklausomos bendrovės narės veikia naudodamos bendrą prekių ženklą.

„Deloitte Touche Tohmatsu Limited“ (DTTL arba „Deloitte Global“)

„Deloitte Touche Tohmatsu Limited“ yra Jungtinės Karalystės ribotos atsakomybės bendrovė, įsteigta Anglijoje ir Velse. Siekiant užtikrinti pastovų, aukštą kokybę, profesinio elgesio ir paslaugų lygį Deloitte tinkle, DTTL, reikalaujamas laikytis politikų ir protokolų, koordinuoja jam priklausančias įmones nares ir su jomis susijusius subjektus. DTTL tiesiogiai neteikia profesionalių paslaugų klientams bei nevaldo, nekontroliuoja ir neturi jokio intereso nei vienoje įmonėje narėje ar su įmone nare susijusiame subjekte.

„Deloitte“ – tai prekių ženklas, kuris apima apie 345 000 atsidavusių nepriklausomose bendrovėse dirbančių specialistų, kurie visame pasaulyje bendradarbiauja teikdami audito ir užtikrinimo, konsultavimo, patarimų finansų, rizikos ir mokesčių klausimais bei susijusias paslaugas atitinkamiems klientams. Šios bendrovės priklauso DTTL. DTTL, šios bendrovės narės ir kiekviena su jomis susijusi atitinkama bendrovė sudaro „Deloitte organisation“. Kiekviena DTTL bendrovė narė ir (arba) su ja susijusi bendrovė teikia paslaugas konkrečiuose geografiniuose regionuose laikydamasi

konkrečios šalies ar šalių, kuriose vykdo veiklą, įstatymų ir profesinės veiklos taisyklių. Kiekviena DTTL bendrovė narė formuojama laikantis nacionalinių įstatymų, kitų teisės aktų, nusistovėjusios praktikos ir kitų veiksmų, kuriais remiantis ji gali teikti specialisto paslaugas atitinkamose teritorijose per susijusias bendroves. Ne kiekviena DTTL bendrovė narė ar su ja susijusi bendrovė teikia visas paslaugas. Kai kurias paslaugas gali būti draudžiama teikti patvirtinimo paslaugų klientams (angl. *attest clients*) pagal audito veiklą reglamentuojančias taisykles ir teisės aktus. DTTL, kiekviena DTTL bendrovė narė ir kiekviena su ja susijusi bendrovė yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys, kurie negali nustatyti tarpusavio įsipareigojimų trečiųjų šalių atžvilgiu. DTTL, kiekviena DTTL bendrovė narė ir kiekviena su ja susijusi bendrovė yra atsakingos tik už savo, o ne viena kitos veiksmus ar neveikimą. „Deloitte organization“ yra pasaulinis nepriklausomų bendrovių tinklas, o ne bendrija ar atskira bendrovė. DTTL pati savaime paslaugų klientams neteikia.

„Deloitte Lietuva“: valdysena – lyderystės veikloje

UAB „Deloitte Lietuva“ veikia kaip uždaroji akcinė bendrovė, įsteigta pagal Lietuvos įstatymus, registruota buveinė Jogailos g. 4, LT-01116 Vilnius, Lietuva, įmonės kodas 111525235.

„Deloitte Lietuva“ valdymo organas yra atsakingas už audito ir užtikrinimo paslaugų teikimo valdymą bei priežiūrą. Konkretūs įsipareigojimai apima audito ir užtikrinimo paslaugų teikimo strategijos, verslo planų finansinių aspektų tvirtinimą.

Remiantis UAB „Deloitte Lietuva“ įstatais, vienintelis bendrovės akcininkų paskirtas bendrovės valdymo organas – generalinis direktorius Simonas Rimašauskas.

Visose savo veiklos srityse „Deloitte Lietuva“ vyresnieji projektų vadovai yra atsakingi už svarbiausią tikslą – audito kokybės užtikrinimą, įskaitant taikomų profesinių standartų ir teisinių reikalavimų laikymąsi. „Deloitte Lietuva“ strategija yra parengta remiantis „Deloitte“ tinklo bendrovių bendra strategine kryptimi.

Mūsų tikslai ir įsipareigojimai: skleisti pasitikėjimą ir užtikrintumą

„Deloitte Lietuva“ tikslas – kurti įtaką darančius pokyčius. Mūsų teikiamų audito ir užtikrinimo paslaugų tikslas yra pareikšti aukštos kokybės nepriklausomą audito nuomonę ir auginti kapitalo rinkų dalyvių pasitikėjimą paslaugomis, kurias teikiame. Tam reikia nuolat tobulinti gebėjimus, padedančius atlikti aukštos kokybės auditus, ir stipriai prisidėti formuojant auditoriaus profesijos ateitį.

„Deloitte“ audito ir užtikrinimo paslaugų reikšmė kapitalo rinkoms

„Deloitte Lietuva“ atlikti įmonių auditai

Teikdama kapitalo rinkoms paremti skirtas audito ir užtikrinimo paslaugas, „Deloitte Lietuva“ daug dėmesio skiria auditui įmonių, kurios teikia viešą interesą tenkinančias paslaugas ir kuriose „Deloitte Lietuva“ gali atlikti kokybišką, galiojančiais etikos ir profesiniais standartais pagrįstą ir jų reikalavimus atitinkantį auditą.

„Deloitte Lietuva“ taikoma griežta būsimų klientų ir audito užduočių prisiėmimo bei audito užduočių rizikos vertinimo politika ir tvarka. Ši politika ir tvarka yra skirtos užtikrinti, kad „Deloitte Lietuva“ bus prisiimtos tik tokios audito užduotys:

- kurias įgyvendinti turima pakankamai kompetencijų ir pajėgumų, įskaitant laiką ir išteklius;
- kurias įgyvendinant nebus pažeisti galiojantys etikos reikalavimai, įskaitant nepriklausomumo principus, interesų konfliktų vertinimą ir kitus aspektus;
- kurių potencialių klientų valdymo grupės atitinka sąžiningumo kriterijus.

Audito ir užtikrinimo paslaugų transformacija

Svarbi ateities profesija ir tvari praktika, kuri vystosi su technologijų ir visuomenės pokyčių tempu, – tai tikslas, įgyvendinamas „Deloitte“ audito ir užtikrinimo paslaugų transformacijos iniciatyva, kuri šiuo metu kuriama ir plėtojama visame „Deloitte“ tinkle, įskaitant „Deloitte Lietuva“.

Audito ir užtikrinimo paslaugų transformacija yra svarbus pokytis „Deloitte“ tinkle dirbančių specialistų atžvilgiu ir ji apima:

„Deloitte“ metodika – audito procesų standartizavimas, paremtas technologijų rinkiniu;	audito kokybės stebėseną realiu laiku;
patobulintas talentų modelis, apimantis mokymąsi, atlygį ir pripažinimą, kompetencijos ir paslaugų teikimo centrus;	spartus priemonių ir technologijų diegimas reaguojant į besikeičiančią aplinką.

Audito naujovės²

Vadovaudamasi „Deloitte“ metodika, „Deloitte Lietuva“ diegia naujoves esminiuose audito procesuose: automatizuodama rutinines užduotis gerina jų kokybę, naudodama duomenų analizę pateikia gilesnę ir įžvalgesnę nuomonę, o pasitelkdama dirbtinį intelektą išplečia žmonių galimybes atrasti ir spręsti problemas. Todėl klientams teikiamos pernelyg nesudėtingos, tačiau didesnį skaidrumą ir gilesnes įžvalgas užtikrinančios paslaugos.

Gebėjimas naudotis naujovėmis ir technologijomis yra neatsiejamas nuo šiuolaikinės greitai augančios verslo aplinkos. Jo tikimasi ir iš audito paslaugas teikiančių specialistų. Šiuolaikinėje verslo aplinkoje auditas turi būti dinamiškas, daugialypis ir įžvalgas. Klientai pageidauja tikralaikės ir aktualios informacijos bei tikisi, kad audito paslaugos bus tobulinamos atsižvelgiant į naujoves, kurias jie diegia savo verslo aplinkoje ir procesuose. „Deloitte Lietuva“ auditoriai tobulina procedūras pasitelkdami daugiau duomenimis pagrįstas analizes, kognityviasias ir debesijos sprendimais grindžiamas technologijas, tokias kaip dirbtinis intelektas (DI). Tą iš dalies lemia didėjantis tokių priemonių automatizavimas ir veiksmingumas bei „Deloitte Lietuva“ siekis būti pirmais, kurie išbando mūsų audituojamų įmonių naudojamas technologines naujoves.

„Deloitte Lietuva“ yra įsipareigojusi nuolat investuoti į naujausias technologijas ir skatinti mąstymo įvairovę, tokiu būdu užtikrindama aukštesnę kokybę, gilesnes įžvalgas ir didesnę vertę mūsų klientams ir rinkoms. „Deloitte Lietuva“ paleido naujos kartos debesijos sprendimais pagrįstą audito atlikimo platformą „Deloitte Omnia“ bei pristatė labai mažų įmonių auditams pritaikytą sprendimą – „Deloitte Levvia“. Per kitus ateinančius kelerius metus toliau tobulinsime, gerinsime ir plačiai diegsime abu sprendimus. Be to, „Deloitte Lietuva“ naudoja analizės platformą ir integruotas naujovių diegimą skatinančias priemones, kurios visos susiejamos debesyje.

² Daugiau informacijos apie „Deloitte“ audito naujoves skaitykite „Deloitte“ skelbiamoje ataskaitoje dėl visuotinio poveikio (anglų kalba) [Global Impact Report](#).

Aplinkos apsaugos, socialinės atsakomybės ir valdysenos (angl. *Environmental, Social and Governance, ESG*) ataskaitos³

Finansinė atskaitomybė šiandien

Norėdami geriau įvertinti, kiek įmonių strategijas galima pritaikyti su klimato kaita ir ESG kriterijais susijusiems klausimams spręsti, investuotojai ir suinteresuotosios šalys siekia gauti patikimos ir palyginamos informacijos apie galimą šių dalykų poveikį. Šie dalykai galiojančių apskaitos standartų ir finansinių ataskaitų audito kontekste gali turėti įtakos įmonės buhalterinei apskaitai ir finansinėms ataskaitoms. Įmonės taiko tokius finansines ataskaitas reglamentuojančius standartus kaip tarptautiniai finansinės atskaitomybės standartai (TFAS) ir JAV bendrieji apskaitos principai (BAP). Auditoriai vadovaujasi tokiais audito reikalavimais kaip tarptautiniai audito standartai, kuriuos skelbia Tarptautinė audito ir užtikrinimo standartų valdyba (TAUSV), ir Akcinių bendrovių apskaitos priežiūros valdybos standartai, kurie susiję su finansinių ataskaitų auditu. Šie standartai reikalauja, kad auditoriai nustatytų ir įvertintų įmonių, kurias jie audituoja, finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo riziką ir suplanuotų bei atliktų audito procedūras kaip atsaką į tokią riziką. „Deloitte Lietuva“ didina informuotumą apie galimą su klimato kaita ir kitais ESG kriterijais susijusių dalykų įtaką finansinių ataskaitų procesui teikdama rekomendacijas, priemones, šablonus, organizuodama mokymus ir dalydamasi pažangiausia praktika.

Įmonių ataskaitos ateityje

Vertėtų pridurti, kad rinkos dalyviai ir įvairios suinteresuotosios šalys ragina pateikti daugiau įžvalgų apie įmonių veiklos rezultatus, ypač jos prašo didesnio skaidrumo apie ESG kriterijų poveikį ir jų priklausomybę nuo įmonės verslo modelio ir strategijos. Laikui bėgant daugelis standartus rengiančių institucijų ir kitų organizacijų sukūrė ataskaitose naudojamų rodiklių ir ESG informacijos sistemas arba standartus, kuriais įmonės gali vadovautis. Tačiau šiuo metu nėra visuotinio nuoseklaus laikymosi ar taikymo įgyvendinimo mechanizmo ar užtikrinimo reikalavimų. „Deloitte Lietuva“ pritaria Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų fondo (TFASF) pasiūlymui įsteigti Tarptautinių tvarumo standartų valdybą (TTSV), kuri bendradarbiaudama su Tarptautinių apskaitos standartų valdyba ir vadovaujama bei prižiūrima TFASF parengtų visuotinai taikomų standartų rinkinį.

Auga įmonių susidomėjimas galimybe integruoti su klimato kaita ir kitais ESG kriterijais susijusius aspektus į vidaus kontrolės sistemas, didinti sistemų, procesų brandą bei valdyti su klimato kaita ir kitais ESG klausimais

susijusią informaciją. Už valdymą atsakingi asmenys (pvz., Audito komitetai, Valdybos) svarsto galimybę integruoti ESG aspektus į savo atsakomybę už įmonių valdymo priežiūrą – įmonių pasirengimą, įmonių valdymo įgūdžius ir duomenų rinkimo procesų bei kontrolės priemonių įgyvendinimą.

„Deloitte Lietuva“ prisideda prie to, kad viešai skelbiama ESG informacija būtų nuosekli, palyginama ir patikima. Užtikrinimo paslaugos suteikia daugiau pasitikėjimo ESG informacija. „Deloitte Lietuva“ tiki audito įmonės suteikto užtikrinimo dėl ESG informacijos teikiama nauda. Objektivumas, patikimumas ir sąžiningumas – tai labiausiai užtikrinimo paslaugas teikiančių subjektų vertinamos savybės. Nereikėtų pamiršti ir kitų labai svarbių jų savybių, tokių kaip nepriklausomumas, profesinis skepticizmas, įsipareigojimas teikti kokybiškas paslaugas ir tinkamas parengimas jas teikti. Visa tai yra numatyta įprastoje audito įmonių infrastruktūroje, kuri bus toliau stiprinama 2022 m. gruodį priėmus 1-ąjį tarptautinį kokybės valdymo standartą (TKVS).

„Deloitte Lietuva“ palaiko nuolatinį visų finansinės atskaitomybės ekosistemos dalyvių bendradarbiavimą ir bendras pastangas, kad būtų parengti ir įgyvendinti visuotinai taikomi standartai, kuriais remiantis ESG informacija būtų vertinama, atskleidžiama ir galiausiai pateikiamas dėl jos užtikrinimas.

Be to, siekdama padėti pasiekti Paryžiaus susitarimo tikslus visame pasaulyje, „Deloitte“ pradėjo įgyvendinti strategiją [WorldClimate](#), kuria siekia skatinti atsakingų klimato kaitą mažinančių sprendimų pasirinkimą „Deloitte“ tinkle ir už jo ribų.

³ Daugiau informacijos apie „Deloitte“ ESG principų laikymosi skaitykite „Deloitte“ skelbiamoje ataskaitoje dėl visuotinio poveikio (anglų kalba) [Global Impact Report](#).

2019 metų koronaviruso ligos (COVID-19) protrūkis

Svarbiausias „Deloitte Lietuva“ prioritetas – bendrovės specialistų saugumas ir gerovė. Šiame kintančiame pasauliniame kontekste ir tebejuočiant COVID-19 pasekmes, investuotojai ir suinteresuotosios šalys kaip niekada anksčiau siekia, kad auditoriai pateiktų nepriklausomą nuomonę apie įmonių finansines ataskaitas. „Deloitte Lietuva“ toliau įsipareigojusi vaidinti svarbų vaidmenį ir teikti aukščiausios kokybės paslaugas.

Tiek įmonių vadovų, tiek ir auditorių veiklai įtakos turi keliavimo apribojimai ir reikalavimai izoliuotis. Įvedus keliavimo apribojimus, trikdančius bendrovių personalo ir auditorių veiklą, bendrovė gali pasinaudoti galimybe išbandyti naujus ar kitokius informacijos gavimo būdus. Be to, įmonių vadovybėms tenka susidurti su dideliais neaiškumais priimant sprendimus dėl būsimų veiklos rezultatų ir pinigų srautų planavimo, veiklos tęstinumo, vertinimo analizės rengimo ir kitų sprendimų. Rengdamos finansines ataskaitas bendrovių vadovybės greičiausiai turės atlikti kruopščią analizę ir kartu su auditoriais papildomai įvertinti poveikį atsižvelgdamos į dabartinę situaciją

Visos finansinių ataskaitų ekosistemos suinteresuotosios šalys privalo priimti reikšmingą sprendimą tokioje beprecedentėje ir nuspėjamoje aplinkoje: vyriausybės – planuodamos karantino trukmę, bankai – sprenddami dėl visos paskolos sumos grąžinimo, bendrovių vadovybės – sprenddamos dėl to, ar bendrovė gali toliau tęsti veiklą, audito komitetai – pateikdami įžvalgas vadovybei, auditoriai – vertindami tokius sprendimus, o investuotojai – analizuodami turimą finansinę informaciją šių beprecedenčių neapibrėžtumų kontekste.

Nors neapibrėžtumai yra numatyti galiojančiose apskaitos sistemose, labai svarbu, kad finansinių ataskaitų vartotojai ir reguliavimo institucijos suprastų, jog ateityje tikėtinas dar didesnis rinkos ir ekonomikos nepastovumas.

„Deloitte Lietuva“ palankiai vertina reguliavimo institucijų paskelbtus viešus pareiškimus ir gaires, kuriuose pripažįstama esama neaiškumų kupina padėtis ir akcentuojama aukštos kokybės svarba. Svarbu tai, kad kai kurios reguliavimo institucijos leido suprasti, jog gera valia pagrįsti bandymai investuotojams ir kitiems rinkos dalyviams suteikti tinkamą į ateitį orientuotą informaciją nebus neigiamai vertinami. Didesnis įvairių finansinės atskaitomybės ekosistemos suinteresuotųjų šalių skaidrumas ir platesnis supažindinimas su šiais klausimais yra naudingas visuomenei. Tokiu atveju būtina suteikti daugiau aiškumo apie vadovybės, audito komitetų, bendrovių, auditorių, reguliavimo institucijų ir kitų suinteresuotųjų šalių atsakomybę.

„Deloitte Lietuva“ bendrieji strateginiai tikslai nesikeičia – jie ir toliau yra grindžiami principais (pvz., investicijos į kokybę, žmones ir technologijas), tačiau kai kurie susiję procesai buvo pakoreguoti arba išdėstyti svarbos tvarka, taip siekiant reaguoti į nenumatytus pokyčius dėl pandemijos. „Deloitte“ audito įmonės privalėjo įdiegti stebėsenos ir konsultavimo procesus, kad išlaikytų aukštus kokybės standartus ir daugiau dėmesio skirtų pagrindinėms sritims, paveiktoms COVID-19 pandemijos.

„Deloitte Lietuva“ daug dėmesio skyrė reikiamos atmosferos įmonėje suformavimui atsižvelgdama į istoriškai sudėtingą laikotarpį po pandemijos. Vertinant su auditu susijusią riziką, nepastovumas ekonominėje ir sveikatos srityje visame pasaulyje ir toliau kelia sukčiavimo, turto vertės sumažėjimo ir veiklos tęstinumo riziką tam tikruose sektoriuose. Vienuose sektoriuose dėl veiklos trikdžių gali kilti sunkumų rengiant finansines ataskaitas, tuo tarpu kituose sektoriuose tokia padėtis gali būti naudinga.

Norėdama atlikti aukštos kokybės auditus, „Deloitte Lietuva“ ir toliau remiasi profesiniais standartais, „Deloitte Lietuva“ politika ir rekomendacijomis, tvirtais konsultantų ir specialistų tinklais bei neprikaištingu kruopštumu. Naudodamasi technologijomis ir infrastruktūra „Deloitte Lietuva“ galėjo lanksčiai ir greitai reaguoti į bet kokį COVID-19 pandemijos poveikį. „Deloitte Lietuva“ pasirengė įvairiems nenumatytiems atvejams, kad galėtų reaguoti į besikeičiančius poreikius ir padėti specialistams, kurie tam tikrais momentais buvo priversti dirbti nuotoliniu būdu. „Deloitte Lietuva“ toliau naudojami techninių audito ir užtikrinimo paslaugų teikimo išteklių centru kaip pagrindine visiems „Deloitte Lietuva“ specialistams būtinų pasauliniu mastu svarbių ir vietoje pritaikomų su COVID-19 susijusių audito ir užtikrinimo paslaugų teikimo priemonių vieta. Imdamiesi tokių atsakomųjų veiksmų galėjome toliau tinkamai taikyti „Deloitte Lietuva“ audito atlikimo metodus per visą pandemijos laikotarpį.

„Deloitte“ taip pat ėmėsi iniciatyvų pasauliniu mastu, siekdama suprasti, kokį poveikį specialistams daro darbas virtualioje erdvėje, padėti jiems ir taip stiprinti komandinį bendradarbiavimą bei apsvarstyti naujus darbo nuotolinėje aplinkoje būdus. Nors ir dirbdami virtualioje erdvėje, sėkmingai organizavome mokymus „Deloitte Lietuva“ specialistams virtualiose programose. Dabar naudojames šia patirtimi nuolatinio tobulėjimo skatinimui.

Pertvarkiusi audito procesus ir pritaikiusi juos intensyvėjančios dinamikos darbo aplinkoje, „Deloitte Lietuva“ reagavo į sparčiai besikeičiančius poreikius ir reikalavimus talentų srityje. Keliose šalyse „Deloitte Lietuva“ organizuoja grįžimą dirbti į biurus, kritiškai

vertina daugybę metų taikytus darbo metodus ir svarsto galimybę kurti hibridinę darbo aplinką.

Ateityje „Deloitte Lietuva“ ketina toliau stengtis kurti nuosekliai atliekamo audito patirtį atsižvelgdama į besikeičiančius klientų ir specialistų lūkesčius.

Daugiadalykis modelis (DDM)

DDM yra labai svarbi pagalbinė priemonė atliekant aukštos kokybės auditus. Auditoriai vis dažniau naudojami įvairių sričių specialistų darbu, kad jie padėtų įvertinti apskaitinius įvertinimus ir nustatyti tikrąją vertę. Tai tapo kaip niekad svarbu, nes įmonių finansinėse ataskaitose būtina atskleisti su COVID-19 susijusius neapibrėžtumus. Finansinės ataskaitos gali toliau sudėtingėti dėl naujų ESG aspektų ir kitų svarbių sričių. Pažymėtina, kad vis plačiau naudojantis dideliais duomenimis kartu su kitais pažangiais skaitmeniniais sprendimais, atitinkamai augs duomenų analitikų ir IT specialistų poreikis. DDM teikiami pranašumai yra šie:

- pramonės įžvalgas galima sukurti pasitelkus keletą perspektyvų, o tai auditoriams leidžia geriau suprasti su audito atlikimu susijusią verslo riziką;
- auditorių tiesioginė prieiga prie specializuotų išteklių kitose verslo srityse. Taip didinama audito kokybė, nes auditoriai gali pasinaudoti profesionalių konsultantų, kurie yra įgudę ne tik audito ir užtikrinimo srityse, žiniomis ir patirtimi;
- įvairialypės veiklos organizacija padeda pritraukti ir išlaikyti geriausius specialistus;
- intelektualio kapitalo prieinamumas įmonių tinkle, siekiant naujinti audito procesus, technologijas ir kt.;
- skirtingos verslo dalys skirtingais laikotarpiais skirtingose rinkose auga skirtingais tempais; „Deloitte Lietuva“ taikomas DDM suteikia ilgalaikiam tinklo gyvybingumui užtikrinti būtiną apsaugą nuo rinkos nepastovumo ir galimybę daug investuoti į audito kokybę bei naujoves net ir audito verslo finansinių sunkumų laikais.

Tai, kaip „Deloitte Lietuva“ reaguoja į COVID-19, rodo, kad bendrovė ne tik sugeba išlaikyti audito kokybę ir visuomenės interesą kaip prioritetinius tikslus, bet ir dar labiau įtvirtinti naudodamasi reikšminga DDM teikiama nauda. Visas „Deloitte Lietuva“ teikiamas ne audito paslaugas vienija bendras nustatytas interesus palaikyti audito kokybės iniciatyvas ir „Deloitte Lietuva“ strategija klientams teikti aukštos kokybės, pasauliniu mastu darnias paslaugas.

Profesinis tobulėjimas ir veiklos rezultatų valdymas

„Deloitte Lietuva“ organizacinėje kultūroje ir mokymosi programose darbuotojams skiriama svarbiausia vieta. „Deloitte Lietuva“ specialistai turi techninius darbo įgūdžius, laikosi aukštų etikos standartų, vadovaujasi sąžiningumo, profesinio skepticizmo ir objektyvumo principais, nuolat tobulina savo įgūdžius ir gilina patirtį.

Kurdama mokymosi visą gyvenimą aplinką, „Deloitte Lietuva“ įgyvendina įsipareigojimą užtikrinti neprilygstamą patirtį talentams, specialistų gebėjimų tobulinimą ir galimybę kilti karjeros laiptais – suteikia galimybę tobulinti profesines žinias audito srityje ir kitus įgūdžius bei siūlo būsimesiems auditoriams patrauklias lanksčias karjeros galimybes.

Skirtingą išsilavinimą, gebėjimus ir įgūdžius turintys „Deloitte Lietuva“ specialistai išplečia mūsų organizacijos gebėjimus, kai teikiame aukščiausios kokybės audito paslaugas.

Be to, „Deloitte Lietuva“ drausminės atsakomybės principai ir efektyvus veiklos valdymas bei išskirtinio požiūrio į auditą, žinomas kaip „Deloitte metodai“ (angl. *The Deloitte Way*), plėtojimas suteikia pagrindą auditų nuoseklumui.

„Deloitte Lietuva“ vykdo tvaraus audito ir užtikrinimo paslaugų veiklą, kurioje darbuotojai yra įvertinami ir apdovanojami ir kurioje nuolat investuojama į jų ateitį.

Mokymosi ir plėtros iniciatyvos

Pakeistas „Deloitte Lietuva“ požiūris į audito paslaugų teikimą įneša permainas į specialistų suvokimą, kaip turi būti teikiamos audito paslaugos. Audito komandoms suteikiama galimybė naudotis pažangiomis priemonėmis ir technologijomis, be to, jos gali plačiau taikyti duomenų analizę ir, naudodamosi darbo proceso gairėmis, atlikti visą audito ciklą nuo pradžios iki galo. Tai reiškia, kad „Deloitte Lietuva“ specialistai gali sutelkti dėmesį į tai, kad užduotis būtų nuosekliai planuojama, vykdoma ir valdoma tarptautiniu lygiu naudojant modernius metodus ir pajėgumus. Be to, taip suteikiama jiems galimybė tobulinti techninius ir profesinius įgūdžius bei kompetenciją. Vis dažniau reikia tokių įgūdžių, kaip pavyzdžiui: išplėstinė duomenų analizė, projektų valdymas, kritinis mąstymas, komunikacija, geresnis gebėjimas priimti profesinį sprendimą, apskaitos ir audito principų taikymas siekiant padidinti darbo našumą ir atlikti aukštesnės kokybės užduotis.

„Deloitte Lietuva“ ne tik kuria vertę didesniame skaičiuje sričių, bet ir tobulindama gebėjimus bei įgūdžius stiprina pasitikėjimą ir kaip niekad anksčiau geriau vertina riziką.

„Deloitte Lietuva“ skyrė daug lėšų investicijoms į gebėjimų tobulinimo ir mokymosi strategijas bei pritaikė techninio audito programą patobulintų įgūdžių ir reikiamo lygio profesinės kompetencijos įgijimui:

- Kaip pagrindą, „Deloitte Lietuva“ taiko vieną privalomą auditorių techninio mokymo programą, orientuotą į besimokančiuosius pagal lygmenis, pasitelkiant dinamiškų tiesiogiai instruktorių vedamų ir skaitmeninių pagal poreikį naudojamų mokymo kursų bei mokymų darbo vietoje derinį.
- Visi klientų aptarnavimo specialistai privalo užbaigti tęstinio kvalifikacijos tobulinimo mokymus, truncančius ne mažiau kaip 20 valandų kasmet ir ne mažiau kaip 120 valandų kas trejus metus, naudodamiesi struktūrizuoto formalaus mokymosi programomis, tokiomis kaip vidiniai ar išoriniai kursai, seminarai ar mokymasis internetu, apimančiomis visas kompetencijų modelio sritis (pvz., pasidalijamosios kompetencijos, specifines funkcijas atitinkančios techninės kompetencijos ir specializacijos kompetencijos).
- Lūkesčiai dėl visų klientų aptarnavimo specialistų atliekamų funkcijų yra aiškiai apibrėžti, o talentams keliamuose reikalavimuose (angl. *Talent Standards*) įtvirtinta, kokių įgūdžių privalo turėti skirtingo lygmens audito specialistai.

„Deloitte Lietuva“ taip pat sukūrė audito specialistams atskiras mokymosi galimybes, kuriomis naudodamiesi jie gali gilinti savo žinias ir supratimą apie audito procesus. Patobulintas projektų valdymas, kuris yra laikomas esminiu gebėjimu vykdant audito užduotis, buvo įtrauktas į metines kvalifikacijos tobulinimo programas, kuriose numatyti mišrūs techninių ir socialinių įgūdžių tobulinimo variantai. „Deloitte Lietuva“ kvalifikacijos tobulinimo programos tikslas yra padėti partneriams bei audito specialistams išlaikyti ir ugdyti savo profesinę kompetenciją bei užtikrinti audito atlikimo nuoseklumą. Siekdama praplėsti mokymus darbo vietoje, „Deloitte Lietuva“ siūlo atitinkamų sričių formalių kvalifikacijos tobulinimo mokymų programas, kurios yra suderintos su „Deloitte Lietuva“ audito ir užtikrinimo mokymų programa.

Bendrovėje naudojama automatizuota stebėsenos sistema suteikia galimybę patikrinti, kiek vidinių ir išorinių mokymų sudalyvauja kiekvienas auditorius. Tęstinis mokymasis taip pat yra veiksnys, į kurį atsižvelgiama, atliekant kasmetinį auditorių vertinimą ir planuojant jų tolimesnes karjeros perspektyvas.

„Deloitte Lietuva“ yra apibrėžti minimalūs ir per nurodytą laiko tarpą būtini pasiekti tęstinio profesinio tobulėjimo lygiai partneriams ir kitiems specialistams. Šiems mokymosi lygiams pasiekti, „Deloitte Lietuva“ siūlo struktūruoto, formalaus mokymosi programas, pvz., vidinius arba išorinius mokymus, seminarus ar internetinius mokymus visose kompetencijų modelio srityse (bendrų kompetencijų, techninių kompetencijų pagal konkrečias funkcijas ir kompetencijų pagal specializacijų sritis mokymai).

„Deloitte“ universitetai

Skirdama lėšų investicijoms į „Deloitte“ universitetus (DU), „Deloitte“ nuolat investuoja į kolektyvinių profesinių žinių bei įgūdžių ugdymą visame pasaulyje. Tai yra pažangiausi mokymosi ir plėtros centrai, orientuoti į „Deloitte“ kultūrą ir pagrįsti tarpusavio susietumo bei lyderystės principais, kurie pasižymi itin įtraukiančia mokymosi aplinka^[2].

Deloitte.

University

Partnerio atlyginimas

Tikimasi, kad visi profesionalai atliks aukštos kokybės auditus ir tai taps „Deloitte“ bendrovių tinklo prioritetu. Audito kokybė yra grindžiama veiklos standartais kiekviename lygmenyje, kuriais remiantis atliekamas bendras specialistų darbo vertinimas.

„Deloitte Lietuva“ partneriai vertinami kartą per metus ir, priklausomai nuo vertinimo rezultato, partnerių atlyginimas gali padidėti arba sumažėti. Partnerių vertinimas atliekamas, atsižvelgiant į šiuos veiksnius: kokybę, kompetenciją, sąžiningumą, profesionalumą, verslumą, nepriklausomumą ir taisyklių / reikalavimų laikymąsi.

^[2] Daugiau informacijos apie „Deloitte“ universitetus, skaitykite „Deloitte“ skelbiamoje ataskaitoje dėl visuotinio poveikio (anglų kalba) [Global Impact Report](#).

„Deloitte Lietuva“ prioritetinis dėmesys audito kokybei

„Deloitte Lietuva“ įsipareigojimas užtikrinti audito kokybę yra labai svarbus bet kokioje mūsų veiklos srityje – nuo kokybės ir kompetencijos kultūros puoselėjimo visame tinkle iki verslo ir finansų prioritetų nustatymo bei procesų, priemonių ir technologijų naudojimo atliekant auditą. Siekiant nuolat didinti „Deloitte Lietuva“ vaidmenį ginant viešąjį interesą ir užtikrinat efektyvų finansinės ekosistemos funkcionavimą, būtina užtikrinti, kad audito kokybė gerėtų atsižvelgiant į naujas ekonomikos, verslo ir reguliavimo sąlygas bei technologinę pažangą. „Deloitte Lietuva“ prekių ženklas siejamas su atliekamais aukštos kokybės auditais ir ryžtu nuolat tobulėti.

Vadovybės įsipareigojimai ir rodomas pavyzdys

„Deloitte Lietuva“ kokybės ir kompetencijos kultūrą visų pirma lemia pavyzdys, kurį rodo visų lygių vadovai – nuo aukščiausios vadovybės iki visų mūsų biurų ir audito užduočių vadovų. „Deloitte Lietuva“ skiriamą dėmesį audito kokybei įrodo tiesioginis skirtingų lygių vadovų įsitraukimas ir nuolatinis kokybiško audito svarbos akcentavimas. „Deloitte Lietuva“ didžiulis ryžtas laikytis kokybės standartų pagrindžia ne tik tai, ką darome, bet ir tai, kas esame.

Nepriklausomumas, objektyvumas ir profesinis skepticizmas

Aukštos kokybės auditui atlikti būtina laikytis nepriklausomumo, objektyvumo ir profesinio skepticizmo principų. Tai reiškia, kad „Deloitte Lietuva“ turi nuolat skirti didelį ir apčiuopiamą dėmesį viešojo intereso gynimui ir kurti tokią kokybės kultūrą, kurioje būtina elgtis teisingai. Priimdama vertinimu pagrįstus sprendimus, „Deloitte Lietuva“ nuolat primena apie būtinybę laikytis profesinio skepticizmo principo viso darbo metu svarbą. Tokia audito strategija atspindėta įvairiose „Deloitte Lietuva“ politikose, metoduose, procedūrose ir mokymuose ir ji yra įtvirtinama kokybės kontrolės ir atskaitingumo priemonėmis.

Audito strategija

„Deloitte Lietuva“ strategija atlikti aukštos kokybės auditus įgyvendinama remiantis audito metodologija, vienodai taikoma visame „Deloitte“ tinkle, ir audito priemonėmis, kurias specialistai naudoja auditui planuoti, atlikti, jį prižiūrėti, peržiūrėti atliktą darbą, dokumentuoti, rengti išvadą ir informuoti apie kiekvieno audito rezultatus. „Deloitte Lietuva“ audito strategija pagrįsta profesiniais standartais.

Audito metodologija yra dinamiška – ji nuolat keičiasi, taip siekiant patenkinti besikeičiančius investuotojų, įmonių ir kitų suinteresuotųjų šalių poreikius. Joje atsižvelgiama į didelių duomenų prieinamumą ir valdymo bei statistikos mokslo pažangos svarbą nuolat gerinant „Deloitte Lietuva“ atliekamų auditų kokybę.

„Deloitte Lietuva“ audito metodologija pagrįsta rizikos analize, daug dėmesio skiriama finansinių ataskaitų sąskaitose rodomiems likučiams, atskleidžiamajai informacijai ir pagrindinėms prielaidoms, kad finansinės ataskaitos gali būti pagrįstai laikomos kaip reikšmingai iškraipytos.

Procesai, skirti padėti „Deloitte Lietuva“ specialistams atlikti aukštos kokybės auditus

„Deloitte Lietuva“ specialistų audito metu naudojami ištekliai apima patentuotas priemones, rekomendacijas,

medžiagą ir praktines audito atlikimo priemones, kurias visi mūsų specialistai gali rasti didžiulėje internetinėje bibliotekoje „Deloitte Technical Library“. „Deloitte Lietuva“ reguliariai teikia rekomendacijas apskaitos ir audito klausimais mūsų specialistams ir informuoja apie pokyčius, kurie gali turėti įtakos audito kokybei.

Konsultavimas

Kokybės ir rizikos valdymo aspektai yra neatsiejama „Deloitte Lietuva“ audito paslaugų dalis. Todėl „Deloitte Lietuva“ laikosi nuomonės, kad konsultavimasis yra labai svarbus bendradarbiavimu pagrįstas procesas, kurio metu galima rasti tinkamiausius atsakymus į sudėtingus klausimus. Remiantis „Deloitte Lietuva“ konsultavimosi politika, išvados turi būti dokumentuojamos, išaiškinamos ir įgyvendinamos. Kartu su oficialiomis konsultacijomis, užduočių partneriai ir komandų nariai gali kreiptis papildomos informacijos ar įžvalgų į audito kokybės užtikrinimo komandą arba kitus organizacijos darbuotojus, turinčius specialių žinių.

Kokybės kontrolės sistema

„Deloitte Lietuva“ mano, kad norint nepertraukiamai vykdyti aukštos kokybės audito užduotis, būtina įdiegti veiksmingą kokybės kontrolės sistemą. Be to, ir toliau daug investuojame į žmones, procesus ir technologijas, kurie yra „Deloitte Lietuva“ kokybės kontrolės procesų pagrindas.

Reguliavimo ir standartus rengiančios institucijos Lietuvoje ir visame pasaulyje taip pat siekia toliau tobulinti audito įmonių kokybės kontrolės sistemas. 2020 m. gruodį TAUSV išleido naują, persvarstytą kokybės valdymo standartų rinkinį, įskaitant 1-ąjį tarptautinį kokybės valdymo standartą (1-asis TKVS). Šiame standarte, kuris įsigalios 2022 m. gruodžio 15 d., dėmesys skiriamas kokybės valdymui audito įmonės lygmeniu.

Diegdama 1-ąjį TKVS „Deloitte Lietuva“ gerokai pasistūmėjo: bendradarbiaujama su šios srities lyderiais tiek „Deloitte Lietuva“ įmonėje, tiek ir visame tinkle, kad galima būtų toliau stiprinti mūsų iniciatyvų požiūrį į atliekamų užduočių kokybės valdymą – nustatant audito kokybės riziką, į ją reaguojant bei skatinant nuolatinę kokybės kontrolės procesų pažangą.

Laikantis „Deloitte Lietuva“ nuolatinio tobulėjimo ir inovacijų kultūros, ši su standartų reikalavimų įgyvendinimu susijusi veikla suteikia galimybę kritiškai pažvelgti į tas sritis, kuriose galime toliau įgyvendinti ir pertvarkyti kokybės kontrolės sistemą. Audito kokybę visais atvejais laikome prioritetiniu ir svarbiausiu dalyku, o patikimus audito kokybės stebėsenos ir vertinimo procesus – neatsiejama mūsų gebėjimo nuolat tobulėti dalimi.

Išorės ir vidaus audito kokybės stebėseną

Audito kokybės stebėseną ir vertinimas

„Deloitte“ prekės ženklas nuolat ir labai daug dėmesio skiria audito kokybei. Itin svarbu tai, kad „Deloitte Lietuva“ audito paslaugos, nepriklausomai nuo to, kurioje pasaulio šalyje, būtų teikiamos nuosekliai ir kokybiškai.

„Deloitte“ audito kokybės stebėsenos ir vertinimo (AKSV) programos tikslai yra:

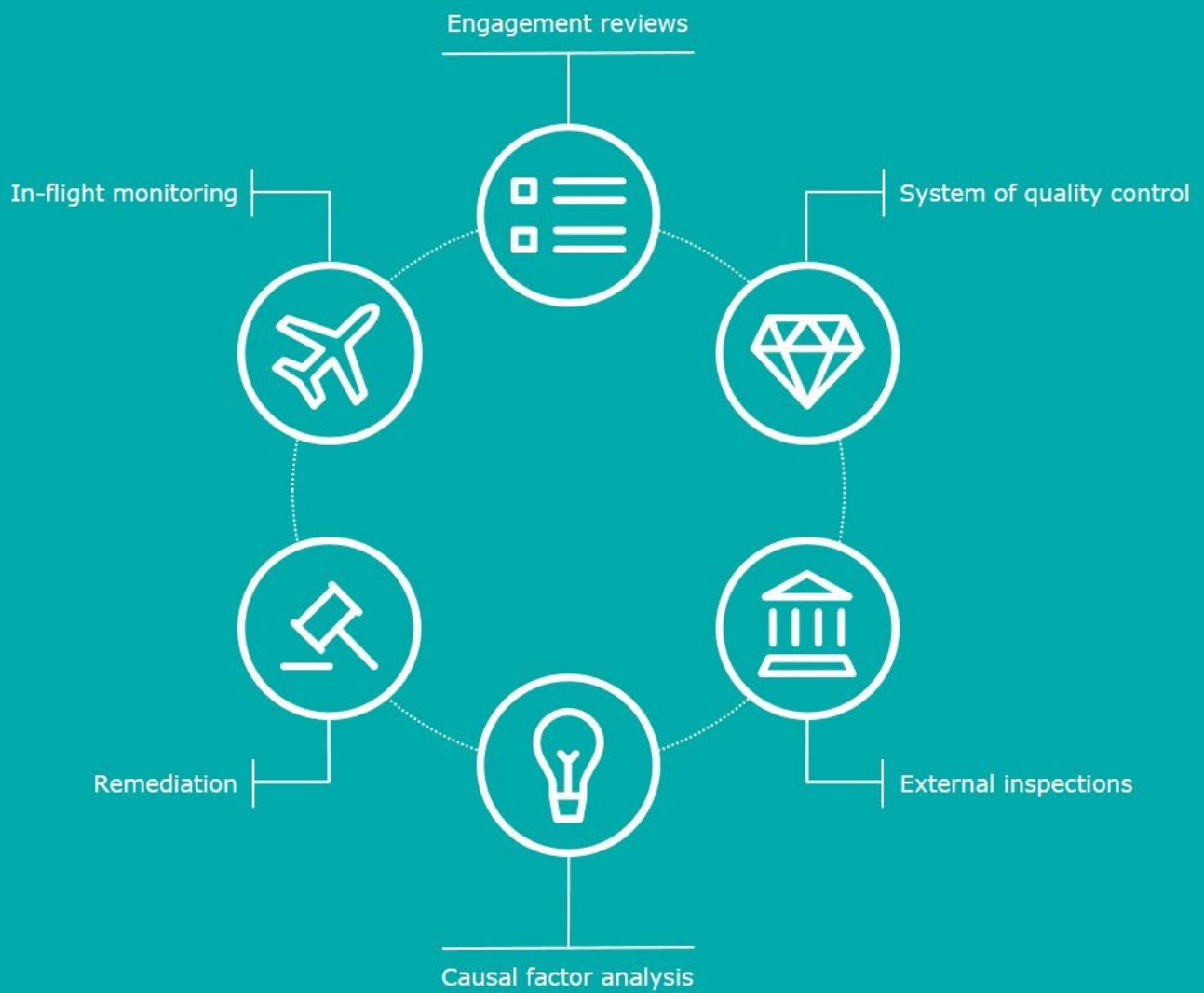
- pakeisti audito kokybės stebėsenos ir vertinimo metodus bei priemones audito trūkumams pašalinti; ir
- stiprinti vidaus kokybės kontrolės sistemą, kurią yra įdiegusios visos „Deloitte“ tinklo bendrovės.

AKSV programa didžiausią dėmesį skiria šioms sritims:

- nuolatinei, nuosekliai ir patikimai atliktų ir tebevykdomų audito užduočių stebėsenai;
- esminiam trūkumų suvokimui ir koreguojamųjų veiksmų įgyvendinimui laiku nuosekliai visose bendrovėse narėse;
- didesniai skaidrumui ir nuoseklumui teikiant duomenis apie pagrindines audito kokybės priemones.

Audito kokybės stebėseną ir vertinimas

Nuolatinė stebėseną projekto eigoje

„Deloitte Lietuva“ nuolatinė audito kokybės stebėseną skatina spartesnį audito problemų, susijusių su vykdomomis audito užduotimis, sprendimą, tai lėmusių veiksnių nustatymą, laiku priimamus sprendimus ir laiku atliekamus koreguojamuosius veiksmus, kuriuos įgyvendina:

- pagrindinių diagnostikos programų diegimas ir stebėseną, suteikiantys galimybę partneriams ir komandoms bei „Deloitte Lietuva“ audito kokybės vadovui (-ams) nuolat vykdyti audito kokybės stebėseną ir nedelsiant imtis atitinkamų veiksmų;
- specialioji patikrinimo programa, skirta padėti „Deloitte Lietuva“ audito kokybės vadovui (-ams) įvertinti pažangą ir nustatyti galimas problemas, susijusias su vykdomomis audito užduotimis.
- Nuolatinės stebėsenos projekto eigoje rezultatai vertinami bendrai, siekiant nustatyti, ar audito užduoties komandoms reikia papildomos informacijos ir pagalbos, susijusios su audito metodikos laikymusi ar jos atnaujintų nuostatų taikymu.

Audito užduočių peržiūros

Pagrindiniai audito užduoties peržiūros (vidaus veiklos peržiūros) elementai apima:

- audito užduočių parinkimą, įvertinant rizikos laipsnį ir atsižvelgiant į visas pagrindines „Deloitte Lietuva“ aptarnaujamas pramonės šakas;
- privalomą patyrusių specialistų grupę, siekiančią nuoseklumo išvadose ir audito užduoties vertinime;
- išorės partnerius ir atstovus, vykdančius veiklos peržiūrą, siekiant didinti nuoseklumą;
- tinkamų specialistų (iš „Deloitte Lietuva“ bei kitose šalyse esančių „Deloitte“ tinkle bendrovių), turinčių reikiamų kompetencijų ir išmanančių konkrečius sektorius, identifikavimą, įskaitant centrinių peržiūros grupių steigimą.

Kokybės kontrolės sistemos (KKS) peržiūra

KKS peržiūra apima daugelį elementų, pavyzdžiui, KKS procesų ir kontrolės pagrindinių sričių dokumentavimą bei KKS veikimo efektyvumo tikrinimo procedūras, įskaitant išsamios KKS peržiūros programos vykdymą. „Deloitte Lietuva“ taip pat rengiasi ateičiai, daugiausia dėmesio skirdama 1-ojo TKVS įgyvendinimo stebėsenos proceso parengimui. Vykdam šiuos parengiamuosius darbus toliau tobulinami kokybės kontrolės procesai ir stebėsenos įgyvendinimo strategija, taip pat toliau dedame pastangas nuolatinio tobulėjimo kultūrai mūsų įmonėje įtvirtinti.

Remdamasi audito kokybės rodikliais (AKR), kurie naudojami kartu su kitomis metrikomis, „Deloitte Lietuva“ rengia audito kokybės veiksmų planus ir vykdo jų

stebėseną bei teikia ataskaitas apie audito metu padarytą pažangą. AKR yra integruoti į vykdomą audito kokybės stebėsenos ir vertinimo veiklą.

Be to, tinkamas audito veiklos tvarkaraštis ir seka, įskaitant laiku atliktą įvykdytų darbų peržiūrą ir nustatytų problemų sprendimą, yra glaudžiai susiję su aukštos kokybės audito standartais. Audito kokybės gairės yra skirtos paskatinti audito užduoties komandų nuoseklumą projektų valdyme, darbų atlikimą laiku ir dėmesio sutelkimą į audito užduoties personalą, įskaitant priskirtų specialistų pakankamumą, jų įgūdžius, žinias arba patirtį.

Priežastinių ryšių analizė ir identifikuotų trūkumų sprendimas

Nuolatinį tobulėjimą „Deloitte Lietuva“ laiko įmonėje formuojamos kokybės ir kompetencijos kultūros esminiu veiksnium. Suvokimas, kodėl atsiranda audito trūkumai, yra labai svarbus, rengiant veiksmingas priemones skirtas išvadų koregavimui. Be to, veiksmų yra imamasi, kai audito užduoties atlikimo metu nustatomi audito trūkumai. Užduoties lygmeniu taikomos taisomosios priemonės yra būtinos siekiant nuolat gerinti audito kokybę ir išvengti panašių pasekmių ateityje. „Deloitte Lietuva“ parengtas audito kokybės planas numato efektyvų pagrindinių audito kokybės prioritetų įgyvendinimą ir stebėseną.

Išoriniai patikrinimai

Be pačios „Deloitte Lietuva“ atliekamos audito kokybės stebėsenos, mūsų patikrinimą taip pat vykdo Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Vidiniai patikrinimai	Išoriniai patikrinimai
2019 m. rugsėjo 30 d.	2021 m. gruodžio 1 d.

Pareiškimas dėl vidaus kokybės kontrolės sistemos veikimo efektyvumo

„Deloitte Lietuva“ patvirtina, kad įmonės vidaus kokybės kontrolė ir sistemos yra patikimos, veikia efektyviai ir leidžia lengvai nustatyti visas galimas tobulintinas sritis. Mes nuolat tobuliname visus mūsų verslo aspektus ir naudojame audito įmonės peržiūros rezultatus, kitas vidaus peržiūras ir išorės reguliavimo institucijų peržiūras, siekdami stiprinti mūsų kokybės kontrolės sistemą.

Nepriklausomumas, etika ir papildomi atskleidimai

„Deloitte Lietuva“ nepriklausomumas

Nustatyta **nepriklausomumo politika ir procedūros**, pagrįstos Tarptautinių buhalterių etikos standartų valdybos (angl. *International Ethics Standards Board for Accountants*) išleistu Buhalterių profesionalų etikos kodeksu ir JAV vertybinių popierių ir biržos komisijos (angl. *US Securities and Exchange Commission*) ir Akcinių bendrovių apskaitos priežiūros valdybos (angl. *Public Company Accounting Oversight Board*) nepriklausomumo standartais. Atliekama visapusiška nepriklausomumo kokybės kontrolės peržiūra kas trejus metus; vykdoma metinė tikslinių vertinimų programa, kai tokius vertinimus atlieka bendrovės narės kaip audito įmonės patikros dalį kitu nei trijų metų ciklas laikotarpiu; ir, prireikus, atliekama nuodugni tolesnė peržiūra.

Vykdoma **nuolatinė** įmonių veiklos stebėseną, leidžianti nuolat tobulinti politiką, kokybės kontrolę, priemones ir praktinę paramą.

Kuriama **sistema**, kurioje specialistai gali rasti informacijos apie subjektus, kad būtų užtikrintas asmeninio ir profesinio nepriklausomumo reikalavimų laikymasis, įskaitant finansinius interesus ir paslaugų patvirtinimo apimtį.

Skatinamas **nepriklausomumo suvokimas** visame „Deloitte“ tinkle skelbiant periodinę informaciją ir įspėjimus bei rengiant gaires, mokymus ir instrukcijas.

„Deloitte Lietuva“ nepriklausomumas

„Deloitte Lietuva“ laikosi politikos ir tvarkos, skirtų užtikrinti su nepriklausomumu susijusių taikomų profesinių standartų laikymąsi. Ši politika ir procedūros grindžiamos „Deloitte“ nepriklausomumo politika ir, prireikus, yra papildomos nacionaliniais arba regioniniais reikalavimais, kurie gali būti griežtesni nei „Deloitte“ politika. „Deloitte Lietuva“ vadovybė sustiprina nepriklausomumo ir susijusių kokybės kontrolės standartų laikymosi svarbą, tokiu būdu nustatydamą tinkamą

pavyzdį ir pabrėždamą atitikties svarbą „Deloitte Lietuva“ profesinėms vertybėms ir kultūrai. Be to, buvo priimtos strategijos ir procedūros, skirtos informuoti apie nepriklausomumo svarbą partnerius, kitus specialistus ir pagalbinį personalą, pabrėžiant kiekvieno asmens atsakomybę suprasti ir atitikti nepriklausomumo reikalavimus. Nepriklausomumo užtikrinimo direktorius yra atsakingas už nepriklausomumo dalykų priežiūrą bendrovėje narėje, įskaitant su nepriklausomumu susijusios kokybės kontrolės sistemos kūrimą, įgyvendinimą, veikimą, stebėseną ir priežiūrą.

Pagrindiniai kokybės kontrolės sistemos elementai, kuriuos „Deloitte Lietuva“ įgyvendino remdamasi pasauline nepriklausomumo politika, yra šie:

- audito užduoties prisiėmimas ir stebėseną;
- ilgalaikių partnerių ir specialistų santykių su audituojamomis įmonėmis stebėseną;
- verslo santykių vertinimas ir stebėseną;
- nepriklausomumo sistemos priemonių taikymas, įskaitant „Deloitte“ subjektų paieškos ir atitikties sistemą (angl. *Deloitte Entity Search and Compliance System*, DESC), Paslaugos užsakymo stebėseną (angl. *Service Request Monitoring*, SRM) ir Pasaulinę nepriklausomumo stebėsenos sistemą (angl. *Global Independence Monitoring System*, GIMS);
- patikrinimo ir testavimo programa, kasmet ir konkrečiam tikslui teikiami nepriklausomumo patvirtinimai, siekiant stebėti, kaip asmenys laikosi nepriklausomumo reikalavimų;
- konsultavimo procesai, įskaitant asmenų, su kuriais turi būti susisiekta nepriklausomumo klausimais, nurodymas;
- procedūros, skirtos nustatyti ir analizuoti nepriklausomumo reikalavimų nesilaikymą ir taikyti susijusias drausmines priemones bei veiksmus;
- su nepriklausomumu susijęs mokymasis ir komunikacija.
- Per metus buvo atlikta vidaus peržiūra dėl atitikimo nepriklausomumo reikalavimams, o ataskaita buvo paskelbta 2021 m. gruodžio 15 d.

DESC

„Deloitte“ subjektų paieškos ir atitikties sistema

Skirtingų šalių duomenų bazė, kurioje galima rasti konkrečią subjekto informaciją, būtinas nustatant taikomus asmeninio ir profesinio nepriklausomumo apribojimus.

SRM

Paslaugos užsakymo stebėseną (angl. *Service Request Monitoring*)

Su DESC integruota standartinio verslo proceso darbo srauto programa, skirta pateikti ir peržiūrėti užklausas dėl paslaugų klientui teikimo prieš jas patvirtinant

GIMS

Pasaulinė nepriklausomumo stebėsenos sistema

Programa, kurioje pateikiami duomenys apie finansinius ryšius kartu su atitinkamais atitikties nepriklausomumo reikalavimams rodikliais.

Reikalavimas dėl ilgalaikių audito partnerių ir specialistų santykių

„Deloitte Lietuva“ vadovaujasi politikomis ir tvarkomis, apibrėžiančiomis pagrindinių audito partnerių ir darbuotojų rotaciją. Tai gali skirtis priklausomai nuo to, ar įmonė yra viešojo intereso (toliau – VIĮ), remiantis Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymo 2 straipsnio 32 dalimi, ar pati „Deloitte Lietuva“ ją apibrėžia kaip viešojo intereso įmonę (toliau – kitos VIĮ). Asmenys, atsakingi už teisės aktų nustatyto audito atlikimą, negali eiti VIĮ pagrindinio audito partnerio pareigų ilgiau kaip penkerius metus iš eilės. Pasibaigus šiam laikotarpiui, kitus trejus metus asmenys negali dalyvauti audituotos VIĮ teisės aktų nustatyto audite. Kitų VIĮ atveju, asmenys, atsakingi už teisės aktų nustatyto audito atlikimą, negali eiti pagrindinio audito partnerio pareigų ilgiau nei septynerius metus iš eilės. Pasibaigus šiam laikotarpiui, kitus dvejus metus asmenys negali dalyvauti kitos VIĮ teisės aktų nustatyto audite. Per minėtą trejų ar dvejų metų laikotarpį (angl. *cooling-off*), pagrindinis audito partneris negali dalyvauti atliekant įmonės auditą, negali vykdyti audito užduoties kokybės kontrolės, konsultuotis su audito užduoties komanda ar klientu dėl techninių ir su veiklos sektoriumi susijusių klausimų, sandorių ar įvykių arba daryti kitokią tiesioginę įtaką teisės aktų nustatyto audito rezultatams.

Nors viena svarbiausių pagrindinių audito partnerių atsakomybių yra užtikrinti, jog jie laikosi rotacijos reikalavimų, „Deloitte Lietuva“ įdiegė stebėsenos procesą, kuris apima, be kita ko, klientų portfelio ir asmenų, priskirtų atlikti įvairius įstatymų numatytus auditus, analizę, atsižvelgiant į atitinkamas teisės aktų nustatytą auditą atliekančių auditorių kompetencijas, gebėjimus, darbo krūvį ir užimtumą, kad šie asmenys galėtų tinkamai vykdyti savo, kaip pagrindinių audito partnerių, pareigas.

Etika

Etikos reikalavimų laikymosi politikoje nurodoma, kad tikimasi, jog visi „Deloitte Lietuva“ specialistai elgsis sąžiningai ir laikysis aukštų etikos standartų, nurodytų „Deloitte Lietuva“ etikos kodekse (toliau – Kodeksas), taip pat nurodoma, jog visi „Deloitte Lietuva“ specialistai remiasi etikos standartais bei paaiškina savo klientams, kolegoms ir visuomenei, kokią atsakomybę kiekvienas asmuo prisiima.

Be Kodekso, kiti esminiai „Deloitte Lietuva“ etikos politikos elementai apima mokymo ir komunikavimo programą bei nustatytus informavimo kanalus, paremtus nustatytais incidentų valdymo protokolais. Siekiant nuolat tobulėti, atliekami reguliarūs programų vertinimai ir peržiūros, o „Deloitte Lietuva“ specialistų atsiliepimai surenkami atliekant metinį etikos reikalavimų laikymosi tyrimą.

„Deloitte Lietuva“ laikosi politikos ir tvarkos, kurios skirtos suteikti pakankamą užtikrinimą, jog bendrovės specialistai laikosi atitinkamų etikos reikalavimų.

Etikos reikalavimai, taikomi „Deloitte Lietuva“ teikiamoms audito ir susijusioms užtikrinimo paslaugoms, apibrėžti Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme, kurio nuostatos atitinka Tarptautinės buhalterijų federacijos (TBF) standartus rengiančio organo Tarptautinių buhalterijų etikos standartų tarybos išleisto Tarptautinio buhalterijų profesionalų etikos kodekso reikalavimus ir rekomendacijas. Jeigu nacionaliniai profesiniai reikalavimai yra griežtesni nei „Deloitte Lietuva“ politikoje ir tvarkoje nustatyti reikalavimai, „Deloitte Lietuva“ vadovaujasi nacionaliniu lygmeniu taikomais reikalavimais.

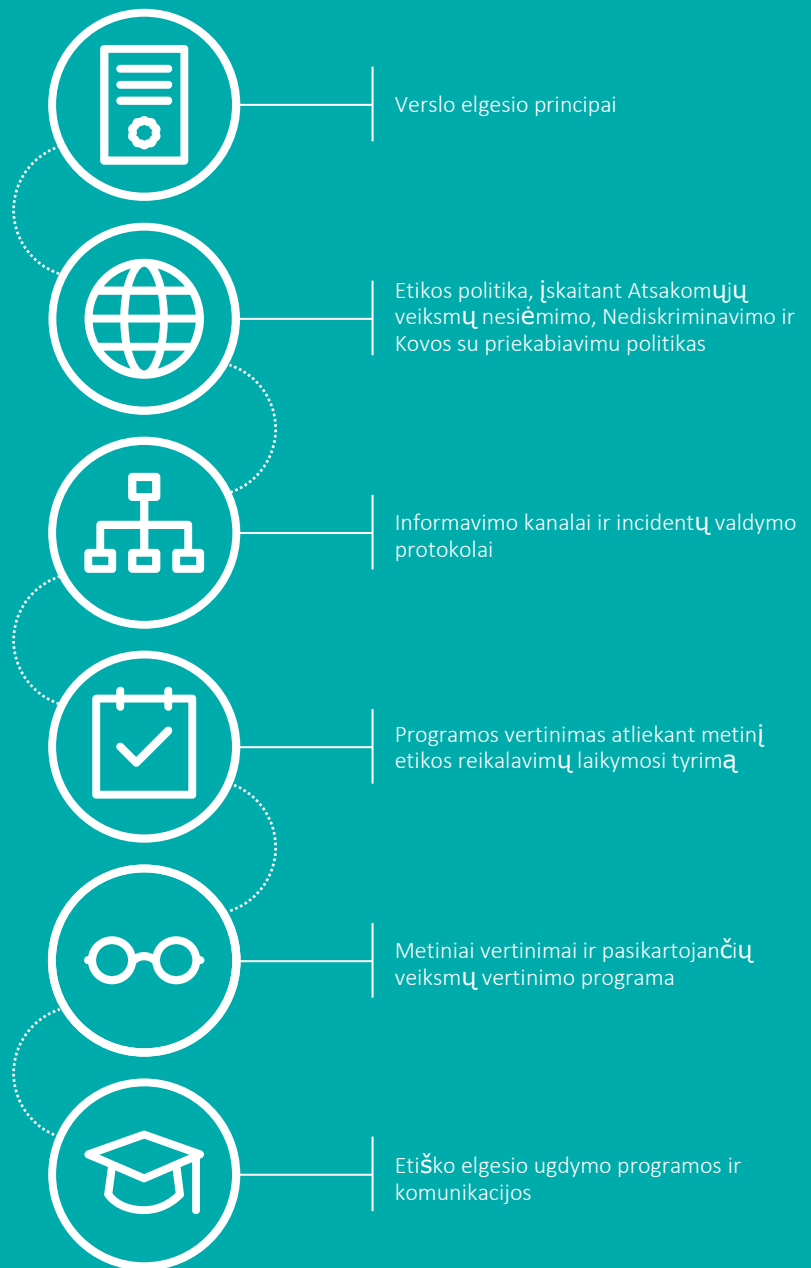
„Deloitte Lietuva“ akcentuoja įsipareigojimą etikos principams ir sąžiningumui komunikacijos priemonių, mokymosi programų, atitikties procedūrų ir vertinimo sistemų pagalba. „Deloitte Lietuva“ reikalauja, kad visi partneriai, specialistai ir pagalbinis personalas kasmet pateiktų patvirtinimą, jog perskaitė ir supranta „Deloitte Lietuva“ etikos kodeksą bei suvokia savo atsakomybę taikyti jo principus veikloje.

„Deloitte“ etika

„Deloitte“ yra įsipareigojusi veikti sąžiningai, užtikrinti išskirtinę kokybę ir laikytis griežtų profesinio elgesio standartų.

„Deloitte“ verslo elgesio principai nustato „Deloitte“ etiško elgesio įsipareigojimus ir lūkesčius bei formuoja tvirtą, principais pagrįstą pagrindą. Tinklo etikos politikos pagrindus sudaro šie elementai:

Auditoriaus profesijos ateities formavimas

„Deloitte Lietuva“ aktyviai bendradarbiauja su įvairiomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant politikos formuotojus, reguliavimo institucijas, investuotojus, įmonių direktorius, audito komitetų pirmininkus ir pramonės institucijas, taip siekdama užtikrinti audito, įmonių valdysenos bei ataskaitų teikimo tvarkos plėtojimą taip, kad jie atitiktų visuomenės poreikius ir skatintų pasitikėjimą kapitalo rinkomis. Visos šios suinteresuotosios šalys ženkliai prisideda prie to, kad visuomenei būtų teikiama svarbi informacija. Siekis diegti naujoves audito srityje atspindi „Deloitte Lietuva“ įsipareigojimą tobulinti auditą, koks jis yra dabar, ir formuoti ilgalaikę audito ateities viziją.

Priedai

A priedas | ES / EEE audito įmonės

Informacijos atskleidimas pagal ES audito reglamento 13 straipsnio 2 dalies b punkto iv papunktį

ES / EEE valstybė narė (ES audito reglamento 13.2 (b)(iii) straipsnis: šalys, kuriose kiekviena audito įmonė, kuri yra tinklo narė, turi teisę atlikti teisės aktų nustatytą auditą arba kuriose yra jų registruotoji būstinė, centrinė administracija arba pagrindinė verslo vieta)

Audito įmonių, atliekančių įstatymų numatytą auditą kiekvienoje valstybėje narėje, pavadinimas (ES audito reglamento 13.2 (b)(ii) straipsnis: kiekvienos tinklo narės audito įmonės pavadinimas)

ES / EEE valstybė narė	Teisės aktų nustatytą auditą kiekvienoje valstybėje narėje atliekantis auditorius arba audito įmonė
Austrija	„Deloitte Audit Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Burgenland Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Niederösterreich Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Oberösterreich Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Salzburg Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Tirol Wirtschaftsprüfungs“ GmbH
	„Deloitte Wirtschaftsprüfung Styria“ GmbH
Belgija	„Deloitte Bedrijfsrevisoren“ / „Réviseurs d’Entreprises“ BV / SRL
Bulgarija	„Deloitte Audit“ OOD
Kroatija	„Deloitte d.o.o. za usluge revizije“
Kipras	„Deloitte Limited“
Čekijos Respublika	„Deloitte Audit“ s.r.o.
Danija	„Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab“
Estija	AS „Deloitte Audit Eesti“
Suomija	„Deloitte“ Oy
Prancūzija	„Deloitte & Associés“
	„Deloitte Marque & Gendrot“
	„Audalian Commissaire“
	„BEAS“
	„Cisane“
	„Constantin Associés“
	DB Consultants
	„ECA Audit“
	„Jacques Serra et Associés“
	„Laurens Michel Audit“
	„Opus 3.14 Audit Et Conseil“
	„Pierre-Henri Scacchi et Associés“

ES / EEE valstybė narė	Teisės aktų nustatytą auditą kiekvienoje valstybėje narėje atliekantis auditorius arba audito įmonė
	„Revi Conseil“
Vokietija	„Deloitte GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft“ „Deutsche Baurevision GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft“ „SüdTreu Süddeutsche Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft“
Graikija	„Deloitte Certified Public Accountants“ SA
Vengrija	„Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó“ Kft.
Islandija	„Deloitte“ ehf.
Airija	„Deloitte Ireland“ LLP
Italija	„Deloitte & Touche“ S.p.A.
Latvija	„Deloitte Audits Latvia“ SIA
Lichtenšteinas	„Deloitte (Liechtenstein)“ AG
Lietuva	UAB „Deloitte Lietuva“
Liuksemburgas	„Deloitte Audit“
Malta	„Deloitte Audit Limited“
Nyderlandai	„Deloitte Accountants“ B.V.
Norvegija	„Deloitte“ AS
Lenkija	„Deloitte Audyty“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa „Deloitte Audyty“ spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
Portugalija	„Deloitte & Associados, SROC“ S.A.
Rumunija	„Deloitte Audit“ OOD
Slovakija	„Deloitte Audit“ s.r.o.
Slovėnija	„Deloitte Revizija“ d.o.o.
Ispanija	„Deloitte“ S.L.
Švedija	„Deloitte“ AB
Jungtinė Karalystė ⁴	„Deloitte“ LLP „Deloitte Limited“ „Deloitte N.I. Limited“

Informacijos atskleidimas pagal ES audito reglamento 13 straipsnio 2 dalies b punkto iv papunktį

Audito įmonių, kurios yra tinklo narės, bendra apyvarta iš teisės aktų nustatyto metinių ir konsoliduotų finansinių ataskaitų audito paslaugų sudaro: 1,9 mlrd. Eur⁵

⁴ 2020 m. sausio 31 d. Jungtinė Karalystė atsiskyrė nuo Europos Sąjungos, tačiau remiantis Jungtinės Karalystės ir ES susitarimu Jungtinė Karalystė pasiliko ES bendrosios rinkos ir muitų sąjungoje, todėl ir toliau taikė ES teisę iki pereinamojo laikotarpio pabaigos (t. y. 2020 m. gruodžio 31 d.) Atskleistos bendros pajamų, gautų atlikus teisės aktų nustatytą finansinių ataskaitų auditą, sumos apima Jungtinės Karalystės audito įmonių pajamas, gautas per laikotarpį nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.

⁵ Bendra suma nustatyta remiantis kaip įmanoma tiksliau surinktais duomenimis. Tam tikros „Deloitte“ audito įmonės, įregistruotos atlikti teisės aktų nustatytą auditą atitinkamose valstybėse narėse, teikia įstatymų numatytas audito paslaugas, taip pat kitas audito, užtikrinimo ir ne audito paslaugas. Nors stengiamės surinkti konkrečią informaciją apie kiekvienos ES / EEE veikiančios „Deloitte“ audito įmonės apyvartą, tam tikrais atvejais kitų paslaugų apyvarta taip pat buvo įtraukta. Nurodyta apyvartos suma yra už metus, pasibaigusius 2021 m. gegužės 31 d., išskyrus ribotą skaičių atvejų, kai „Deloitte“ audito įmonės finansinių metų pabaigos data skiriasi arba įmonė nėra galutinai parengusi ataskaitų apie šį laikotarpį. Tokiais atvejais apyvartos suma nurodoma už atitinkamus ar ankstesnius finansinius metus. Atvejais, kai valstybėje narėje vietinė valiuta yra ne euras, suma eurai buvo perskaičiuojama taikant vidutinį valiutų keitimo kursą, galiojantį nuo 2020 m. birželio 1 d. iki 2021 m. gegužės 31 d.

B priedas | Finansinė informacija

Informacijos atskleidimas pagal ES audito reglamento 13 straipsnio 2 dalies k punkto i–iv papunkčius

2021 m. „Deloitte Lietuva“ pajamų pasiskirstymas:

Pajamos	Eurai
Teisės aktų nustatytas auditas (VIĮ ir VIĮ patronuojamųjų įmonių)	1 031 418
Teisės aktų nustatytas auditas (ne VIĮ ir ne VIĮ patronuojamųjų įmonių)	848 802
Ne audito paslaugos (audituojamoms VIĮ ir VIĮ patronuojamosioms įmonėms)	20 217
Ne audito paslaugos (kitoms įmonėms)	2 864 116
Iš viso	4 764 553

C priedas | Viešojo intereso įmonės

Informacijos atskleidimas pagal ES audito reglamento 13 straipsnio 2 dalies b punkto iv papunktį

2021 finansiniais metais įstatymų nustatytais tikslais „Deloitte LIETUVA“ audituotos viešojo intereso įmonės (VI):

Pavadinimas	Finansiniai metai
„Gjensidige“ ADB	2020 m. gruodžio 31 d.
AB „Telia Lietuva“	2020 m. gruodžio 31 d.
AB „Novaturas“	2020 m. gruodžio 31 d.
AB „Kelių priežiūra“	2020 m. gruodžio 31 d.
VI „Registrų centras“	2020 m. gruodžio 31 d.

Deloitte.

Deloitte yra vadinamos „Deloitte Touche Tohmatsu Limited“ (DTTL) bendrovės ir grupei priklausančios bendrovės narės (kartu – „Deloitte organization“). Kiekviena DTTL (dar vadinama „Deloitte Global“) narė ir grupei priklausančios bendrovės narės yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys, kurie negali nustatyti tarpusavio įsipareigojimų trečiųjų šalių atžvilgiu. DTTL ir kiekviena grupei priklausanti bendrovė narė yra atsakingos tik už savo, o ne viena kitos veiksmus ar neveikimą. DTTL pati savaime paslaugų klientams neteikia. Daugiau informacijos galite rasti adresu www.deloitte.com/about.

„Deloitte“ teikia sektoriuje geriausias audito ir užtikrinimo, mokesčių ir teisės, konsultavimo, patarimo finansų ir rizikos valdymo klausimais paslaugas beveik 90 proc. „Fortune Global 500®“ sąraše esančių ir tūkstančiams kitų privačių įmonių. Mūsų specialistai garantuoja apčiuopiamus ir ilgalaikius rezultatus, kurie didina visuomenės pasitikėjimą kapitalo rinkomis, suteikia klientams galimybę pertvarkyti veiklą ir didinti jos pelningumą bei skatina judėti stipresnės ekonomikos, teisingesnės visuomenės ir tvaraus pasaulio link. Per daugiau nei 175 įmonės egzistavimo metus „Deloitte“ veiklą išplėtė daugiau nei 150 šalių visame pasaulyje. Sužinokite, kaip „Deloitte“ tinklas, kurį sudaro apie 345 000 profesionalų, kuria įtaką darančius pokyčius, adresu: www.deloitte.com.

Šiame pranešime yra tik bendro pobūdžio informacija, ir niekas iš Deloitte Touche Tohmatsu Limited (DTTL) ir grupei priklausančių bendrovių narių (kartu – „Deloitte organization“) šiuo pranešimu neteikia profesionalių konsultacijų ar paslaugų. Prieš priimdami sprendimą ar imdamiesi veiksmų, kurie gali turėti įtakos jūsų finansinei būklei ar verslo veiklai, turėtumėte pasikonsultuoti su kvalifikuotu specialistu.

Šiame pranešime nėra jokių pareiškimų, garantijų ar įsipareigojimų (aiškių ar numanomų), susijusių su pranešime pateiktos informacijos tikslumu ar išsamumu, ir niekas iš DTTL, grupei priklausančių bendrovių narių, darbuotojų ar atstovų nėra atsakingi už bet kokius nuostolius ar žalą, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusius su bet kokiais asmenimis, kurie remiasi šiuo pranešimu. Kiekviena DTTL narė ir grupei priklausančios bendrovės narės yra atskiri ir nepriklausomi juridiniai asmenys.